

English	Polish / Polski
<p>Health care in Scotland for people coming to Scotland to work</p>	<p>Służba zdrowia w Szkocji dla osób przyjeżdżających do pracy w Szkocji</p>
<ul style="list-style-type: none"> • In Scotland, most health care is provided by the National Health Service (NHS). • If you are coming from overseas to work in Scotland, and you live here legally, this factsheet tells you how you can get health care from the NHS while you are here. 	<ul style="list-style-type: none"> • Większość usług zdrowotnych w Szkocji zapewnia państwowa służba zdrowia (<i>National Health Service – NHS</i>) • Niniejsza broszura informacyjna przeznaczona jest dla osób przyjeżdżających do pracy w Szkocji zza granicy i zamieszkujących tu legalnie i zawiera informacje na temat uzyskania opieki zdrowotnej w ramach NHS podczas pobytu w Szkocji.
<p>I have come from abroad to work in Scotland. Can I get health care from the NHS?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yes. You can get health care from the NHS if you are employed or self-employed in Scotland. • You can also get health care from the NHS if you: <ul style="list-style-type: none"> ○ work on a ship registered in the UK ○ work offshore in UK territory, or ○ have come to Scotland to work as an unpaid volunteer providing services within or similar to health or social services. 	<p>Przyjechałem/am do pracy w Szkocji zza granicy. Czy otrzymam opiekę zdrowotną w ramach NHS?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tak. Osoby zatrudnione w Szkocji lub prowadzące własną działalność gospodarczą mają dostęp do opieki zdrowotnej w ramach NHS. • Ponadto, dostęp do państwowej służby zdrowia mają osoby, które: <ul style="list-style-type: none"> ○ Pracują na statku zarejestrowanym w Wielkiej Brytanii ○ Pracują na obszarze morskim na terytorium Wielkiej Brytanii, lub ○ Przybyły do pracy w Szkocji w charakterze niepłatnego wolontariusza, zapewniając usługi w resorcie zdrowia, służb socjalnych lub w dziedzinach pokrewnych.
<p>What do I need to do?</p>	<p>Jak uzyskać opiekę w ramach NHS</p>

- You need to find a family doctor as soon as possible after you arrive in Scotland, and ask them to register you as an NHS patient. You will not have to pay for this.
- In Scotland, family doctors are often called General Practitioners or GPs. They work in GP surgeries, medical practices or health centres.
- The GP will decide if you can register as an NHS patient with their practice to receive NHS treatment, which is free. They will not be able to register you if their patient list is full and you may need to try more than one GP practice in the area until you find a practice that can register you.
- The GP will help you look after all your health needs. They will decide if you need to see another health professional – for example a hospital doctor, or someone in mental health or maternity services. If you do, the GP will make the appointment for you.
- To find a GP, you can phone the NHS inform Helpline on 0800 22 44 88 or look on the internet (www.nhs24.scot). The helpline can provide an interpreting service.
- When you have found a GP surgery, contact them and make an appointment to register as an NHS patient.
- If you need an interpreter, ask the GP surgery to arrange this for you. When you make an appointment, tell them what language you prefer to use.

- Natychmiast po przybyciu do Szkocji należy znaleźć przychodnię zdrowia i zarejestrować się u lekarza rodzinnego jako pacjent NHS. Rejestracja jest bezpłatna.
- W Szkocji lekarzy rodzinnych nazywa się często lekarzami pierwszego kontaktu (*General Practitioners – GPs*). Pracują oni w przychodniach zdrowia, ośrodkach medycznych lub centrach opieki zdrowotnej.
- Lekarz GP decyduje, czy dana osoba może być zarejestrowana w jego przychodni, aby korzystać z bezpłatnej opieki zdrowotnej w ramach NHS. Jeśli lista pacjentów w danej przychodni jest wypełniona, należy zapytać w innej przychodni w danym rejonie, aż znajdzie się wolne miejsce.
- Lekarz GP pomaga pacjentom dbać o własne potrzeby zdrowotne. Decyduje, czy pacjenta należy skierować do innego pracownika służby zdrowia – na przykład lekarza w szpitalu, poradni zdrowia psychicznego czy służb położniczych. W razie potrzeby, lekarz GP wysyła stosowne skierowanie.
- Aby znaleźć przychodnię zdrowia, można zadzwonić do infolinii NHS (*NHS inform Helpline*) pod numer 0800 22 44 88 albo zajrzeć na stronę internetową www.nhs24.scot. Infolinia zapewnia usługi tłumaczeniowe.
- Wybrawszy przychodnię GP, należy zadzwonić i umówić się na wizytę w celu dokonania rejestracji jako pacjent NHS.
- Aby otrzymać pomoc tłumacza, należy poprosić w przychodni GP, aby zapewniono tę usługę. Podczas zamawiania wizyty należy poinformować recepcję, jakim językiem posługuje się pacjent.

What happens when I register as an NHS patient?

- When you go to the GP surgery, the staff will ask you for some personal information – for example, your name, address and date of birth.
- They will ask to see some documents to help them decide if you can register as an NHS patient. If you need hospital care, staff at the hospital will also ask to see these documents.
- If you are not from the EEA or Switzerland, the GP surgery may ask to see documents that prove you are in the United Kingdom to work. For example:
 - your work visa or Biometric Residence Permit, and
 - **if you are employed**, a recent letter from your employer, or your work contract, or a current pay (wage) slip
 - **if you are self-employed**, invoices or receipts for your work
 - **if you are an unpaid volunteer**, a letter from the organisation you work for that says what type of voluntary work you do.
- If you are from any EEA country or Switzerland, NHS staff may ask to see your European Health Insurance Card (EHIC).

If you don't have the documents they ask for, staff at the GP surgery may not be able to register you as an NHS patient, but can offer to see you as a private patient.

Jak wygląda rejestracja pacjenta w NHS?

- Podczas wizyty w przychodni GP personel zapyta pacjenta o jego dane personalne – na przykład imię i nazwisko, adres i datę urodzenia.
- Poproszą o przedstawienie im dokumentów, które pomogą im zdecydować, czy dana osoba może zostać zarejestrowana jako pacjent NHS. Jeśli niezbędna jest opieka w szpitalu, personel szpitala również poprosi o te dokumenty.
- Osoby spoza terytorium EOG lub Szwajcarii mogą zostać poproszone o przedłożenie dokumentów potwierdzających zatrudnienie w Wielkiej Brytanii. Na przykład:
 - Wizę zezwalającą na pracę lub biometryczne zezwolenie na pobyt (*Biometric Residence Permit*) oraz
 - **w przypadku osób zatrudnionych**, list od pracodawcy z aktualną datą, umowę o pracę lub aktualny pasek wypłaty
 - **w przypadku osób prowadzących własną działalność**, faktury lub rachunki za zlecenia
 - **w przypadku wolontariuszy pracujących ochotniczo**, list od organizacji dla której pracują określający rodzaj podjętej pracy.
- Osoby pochodzące z terytorium EOG lub ze Szwajcarii mogą zostać poproszone o przedstawienie europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego (*European Health Insurance Card – EHIC*).

W przypadku braku wymaganych dokumentów przychodnia GP może nie być w stanie dokonać rejestracji pacjenta w ramach NHS, ale może

<p>This may happen, for example, if you are waiting to get the documents you need for registering as an NHS patient.</p>	<p>zapropionować prywatną opiekę zdrowotną.</p> <p>Do takiej sytuacji może dojść w przypadku, gdy na przykład pacjent oczekuje na wystawienie dokumentów wymaganych przy rejestracji w NHS.</p>
<p>When I am registered as an NHS patient, is all health care free?</p> <ul style="list-style-type: none"> • No. When you are registered as an NHS patient, a lot of your health care will be free. But you will still need to pay for some things – for example, some dental treatment. • The leaflet ‘A quick guide to help with health costs’ tells you if you can get free treatment or help with health costs. It is available from citizens advice bureaux and Jobcentre Plus offices. You can also find it on the internet (www.gov.scot). 	<p>Czy pacjenci zarejestrowani w NHS otrzymują bezpłatnie wszystkie świadczenia zdrowotne?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nie. Pacjenci zarejestrowani w NHS mają dostęp do wielu bezpłatnych świadczeń zdrowotnych. Za niektóre usługi trzeba jednak płacić, na przykład za pewne zabiegi stomatologiczne. • Ulotka pt. „ABC porad w sprawach kosztów świadczeń zdrowotnych” (<i>A quick guide to help with health costs</i>) zawiera informacje na temat dostępu do bezpłatnych usług zdrowotnych i pomocy finansowej na poczet zdrowia. Ulotka ta dostępna jest w biurach porad obywatelskich i biurach pośrednictwa pracy (<i>Jobcentre Plus</i>). Można ją również znaleźć na stronie internetowej www.gov.scot.
<p>Can my family get health care from the NHS?</p> <ul style="list-style-type: none"> • If you are registered as an NHS patient, your husband, wife or civil partner, and any of your children who are in Scotland with you, can also get health care from the NHS. The children must be aged under 16, or under 19 and in full-time education. • Staff at the GP surgery will ask you to fill in a form for your husband, wife or civil partner and for any children. You may need to show your marriage or civil partnership certificate, and birth certificates for your 	<p>Czy moja rodzina objęta będzie opieką w ramach NHS?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mąż, żona lub partner cywilny osoby zarejestrowanej w NHS, oraz ich dzieci zamieszkujące z nimi w Szkocji będą również objęci opieką zdrowotną NHS. Dotyczy to dzieci poniżej 16 roku życia, lub 19 roku życia, jeśli dziecko uczęszcza nadal do szkoły w pełnym wymiarze godzin. • Pacjent będzie musiał wypełnić formularze dla żony, męża lub partnera oraz dzieci. Przy rejestracji w przychodni GP wymagane jest okazanie aktu ślubu lub związku cywilnego oraz świadectwa urodzenia dzieci.

children.

What about other members of my family?

- If you are from the EEA or Switzerland, members of your family who are not from the EEA can get health care from the NHS if they have been allowed to join you in Scotland by the Home Office. They will need to show a document provided by the Home Office as proof that they have been allowed to do this – for example, an EEA family permit. For more information about EEA family permits, go to the UK Government website for visa services at www.ukvisas.gov.uk or contact the nearest UK Visa Application Centre.
- Members of your family who are not from the EEA or Switzerland may also have a right to get health care from the NHS in Scotland – for example, if they have been allowed to come here to work or to study.
- Members of your family who are from the EEA or Switzerland can get health care from the NHS. They must have an EHIC card and they should register with a GP.

If you are a worker from outside the EEA and Switzerland and have paid the Home Office's Immigration Health Surcharge with your visa fees, your Biometric Residency Permit can be used as proof that you are entitled to receive NHS hospital treatment at no charge. This also applies where the surcharge has been paid by, or on behalf of, your immediate family members (your spouse, dependent children or civil partner).

Inni członkowie rodziny

- Członkowie rodziny osób pochodzących z terytorium EOG lub ze Szwajcarii, którzy sami nie pochodzą z terytorium EOG lub Szwajcarii, mogą być objęci opieką służby zdrowia NHS, jeśli Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (*Home Office*) wydało im pozwolenie na pobyt w Szkocji. Należy okazać pismo z Home Office na dowód przyznanego pobytu – na przykład rodzinne zezwolenie na pobyt na terytorium EOG. Dalsze informacje na temat rodzinnych zezwoleń na pobyt można znaleźć na stronie internetowej rządu brytyjskiego dotyczącej spraw wizowych www.ukvisas.gov.uk lub w brytyjskim ośrodku ds. podań o wizę (*UK Visa Application Centre*).
- Członkowie rodziny, którzy nie pochodzą z terytorium EOG lub Szwajcarii, mogą być objęci opieką służby zdrowia NHS w Szkocji również w przypadku, gdy na przykład otrzymali pozwolenie na pracę lub naukę.
- Członkowie rodziny, którzy pochodzą z terytorium EOG lub Szwajcarii, są objęci opieką zdrowotną w ramach NHS. Muszą okazać kartę EHIC oraz zarejestrować się w ośrodku zdrowia.

Pracownicy spoza terytorium EOG i Szwajcarii, który wpłacili imigracyjną dopłatę na świadczenia zdrowotne nałożoną przez Home Office (*Home Office's Immigration Health Surcharge*), otrzymują biometryczne zezwolenie na pobyt (*Biometric Residency Permit*), które upoważnia ich do leczenia szpitalnego w ramach NHS bez dodatkowych opłat. Dotyczy to również przypadków, gdy dopłatę imigracyjną wniósł najbliższy członek rodziny lub dokonano jej w jego imieniu (współmałżonek, partner

	cywilny lub dzieci znajdujące się pod ich opieką).
<p>What happens if I am not registered as an NHS patient?</p> <p>If you are not registered as an NHS patient, you can still get some health care from the NHS.</p> <p>Services that are free for everyone include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • emergency care in a hospital (in the accident and emergency department, casualty department or minor injury unit) • emergency care at a GP surgery • emergency transport in an ambulance • sexual health services (family planning) • treatment for some infectious diseases and sexually transmitted infections in the best interests of public health. <p>If you need any other health care, and you are not registered as an NHS patient, you will have to pay for it. Staff at the GP surgery or hospital will be able to give you more information about this.</p> <p>You can get medical insurance to help you with the costs of your care. To find out more about medical insurance, phone the Association of British Insurers on 020 7600 3333 or look on the internet (www.abi.org.uk) and search for 'private medical insurance'.</p>	<p>Osoby nie zarejestrowane w państwowej służbie zdrowia NHS</p> <p>Niektóre świadczenia zdrowotne są dostępne również dla osób nie zarejestrowanych w NHS.</p> <p>Poniższe świadczenia dostępne są bezpłatnie dla wszystkich:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opieka szpitalna w nagłych przypadkach (w szpitalnych oddziałach ratunkowych lub punktach pierwszej pomocy) • pomoc w nagłych przypadkach w ośrodku zdrowia • transport karetką w nagłych przypadkach • świadczenia w zakresie zdrowia seksualnego (planowanie rodziny) • leczenie niektórych chorób zakaźnych oraz infekcji przenoszonych drogą seksualną z uwagi na interes zdrowia publicznego. <p>Pacjenci nie zarejestrowani w NHS, którzy wymagają opieki zdrowotnej w innym zakresie, muszą zapłacić za usługi. Personel w przychodni zdrowia lub w szpitalu udzieli dalszych informacji na ten temat.</p> <p>Pomoc w zakresie kosztów związanych z opieką zdrowotną można uzyskać wykupując ubezpieczenie zdrowotne. Dalsze informacje na ten temat dostępne są w Stowarzyszeniu Ubezpieczycieli Brytyjskich (<i>Association of British Insurers</i>) pod numerem 020 7600 3333 lub na stronie internetowej www.abi.org.uk (szukaj 'private medical insurance' – prywatne ubezpieczenie zdrowotne).</p>

<p>How can I find out more</p> <ul style="list-style-type: none"> • For information about health conditions and services, phone the NHS inform Helpline on 0800 22 44 88 (textphone 18001 0800 22 44 88; the helpline also provides an interpreting service). The helpline is open every day between 8am and 10pm. • Contact the Patient Advice & Support Service (PASS) at your local citizen's advice bureau (find your nearest bureau on the internet at www.cas.org.uk or in your local phone book). PASS is independent and provides free, confidential information, advice and support to anyone who uses the NHS in Scotland. 	<p>Dalsze informacje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informacje na temat chorób i dostępnych usług można uzyskać pod numerem infolinii NHS inform 0800 22 44 88 (telefon tekstowy 18001 0800 22 44 88; infolinia zapewnia usługi tłumaczy). Czynna jest codziennie w godz. od 08:00 do 22:00. • Dalszych informacji udzielają również biura porad obywatelskich (<i>citizen's advice bureau</i>), które prowadzą usługi porad i wsparcia dla pacjentów (<i>Patient Advice & Support Service – PASS</i>). Najbliższe biuro w swojej okolicy można znaleźć na stronie internetowej www.cas.org.uk lub w lokalnej książce telefonicznej. PASS jest organizacją niezależną i oferuje bezpłatne i poufne informacje, porady i wsparcie wszystkim osobom korzystającym z usług NHS w Szkocji.
<p>Other factsheets in this series</p> <ul style="list-style-type: none"> • Health care for people coming to Scotland to study • Health care for asylum seekers and refugees in Scotland • Health care in Scotland for former UK residents now working abroad • Health care in Scotland for UK passport holders returning after living abroad • Health care for UK pensioners visiting Scotland • Health care in Scotland for holidaymakers from overseas. <p>You can get these factsheets from:</p>	<p>Inne broszury informacyjne w tej serii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Health care for people coming to Scotland to study (Opieka zdrowotna dla osób przyjeżdżających do Szkocji na studia) • Health care for asylum seekers and refugees in Scotland (Opieka zdrowotna dla uchodźców i osób ubiegających się o azyl w Szkocji) • Health care in Scotland for former UK residents now working abroad (Opieka zdrowotna w Szkocji dla byłych mieszkańców Wielkiej Brytanii pracujących obecnie zagranicą) • Health care in Scotland for UK passport holders returning after living abroad (Opieka zdrowotna w Szkocji dla osób posiadających paszport brytyjski powracających z emigracji) • Health care for UK pensioners visiting Scotland (Opieka zdrowotna dla emerytów brytyjskich odwiedzających Szkocję) • Health care in Scotland for holidaymakers from overseas (Opieka

<ul style="list-style-type: none"> • anywhere you get NHS care • www.nhsinform.scot • the NHS inform Helpline on 0800 22 44 88 	<p>zdrowotna w Szkocji dla turystów zagranicznych)</p> <p>Powyższe broszury można uzyskać:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We wszystkich placówkach oferujących opiekę w ramach NHS • Na stronie internetowej www.nhsinform.scot • Pod numerem infolinii NHS inform 0800 22 44 88
<p>Feeling unwell?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Go to a pharmacy and ask for advice. To find your nearest pharmacy, phone the NHS inform Helpline on 0800 22 44 88 or look on the internet (www.nhs24.scot). • Visit the NHS 24 website at www.nhs24.scot for health information and advice. • Contact the GP surgery where you are registered. If you need an interpreter, ask the GP surgery to arrange this for you. • Phone NHS 24 on 111 or look on the internet (www.nhs24.scot) if the GP surgery where you are registered is closed, or if you are not yet registered as an NHS patient. NHS 24 can provide an interpreting service. <p>In an emergency (if your condition is very serious), phone 999 and ask for an ambulance.</p>	<p>W przypadku dolegliwości można</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udać się do apteki i poprosić o poradę. Informacje na temat lokalnych aptek można uzyskać pod numerem infolinii NHS inform 0800 22 44 88 lub na stronie internetowej www.nhs24.scot. • Wejść na stronę internetową NHS 24 www.nhs24.scot, która zawiera informacje i porady na temat zdrowia. • Skontaktować się ze swoją przychodnią GP. Ośrodek zdrowia może zamówić usługi tłumacza, w razie konieczności. • Zadzwoić do służb NHS 24 pod numer 111 lub zajrzeć na stronę internetową www.nhs24.scot, jeśli przychodnia, w której pacjent jest zarejestrowany, jest zamknięta lub jeśli pacjent nie jest zarejestrowany w NHS. Infolinia NHS 24 zapewnia usługi tłumacza. <p>W nagłych przypadkach (jeśli stan jest bardzo poważny), należy zadzwonić pod numer 999 i poprosić o pogotowie ratunkowe.</p>
<p>We have tried our best to make sure that this information is correct. However, the information is for guidance only so you should not rely on it as a full statement of the law. If</p>	<p>Dołożyliśmy wszelkich starań, aby informacje tu zawarte były poprawne. Jednakże informacje te stanowią jedynie wskazówki i nie należy traktować ich jako pełnego tekstu prawnego. Osoby zamierzające wejść na drogę</p>

<p>you are thinking about taking legal action, you should contact a solicitor, a citizens advice, or other advice agency.</p>	<p>prawną powinny skontaktować się z prawnikiem, biurem porad obywatelskich lub inną organizacją doradczą.</p>
<p>Check www.nhsinform.scot for versions of this information in other languages or formats. Produced by NHS inform. Version 6 - Produced in February 2016 - Revision date February 2018</p>	<p>Informacje w innych językach i formatach dostępne są na stronie www.nhsinform.scot. Wydane przez NHS inform. Wersja 6 – wydana w lutym 2016 – data przeglądu – Luty 2018</p>